

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.12.1997
KOM(97) 691 endelig udg.

97/0356 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om tilnærmelse af retsfor skrifterne om brugsmode lbeskyttelse af opfindelser

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

INDLEDNING

FØRSTE DEL: VIRKELIGGØRELSE AF DET INDRE MARKED FOR BRUGSMODEL- BESKYTTELSE AF OPFINDELSER

- A. Harmonisering af de nationale forskrifter for brugsmodeleskyttelse
- B. Indførelse af regler for brugsmodeleskyttelse i de lande, hvor en sådan endnu ikke findes
- C. Fremme af frie varebevægelser
- D. Ophævelse af konkurrencefordrejninger i det indre marked
- E. Behov for en EU-foranstaltning

ANDEN DEL: FORHOLDET MELLEM DE ØKONOMISKE BEHOV OG EU'S MÅLSÆTNINGER

- A. Brugsmodeleskyttelsens økonomiske betydning
 - 1. Brugsmodeleskyttelsens anvendelse i EU og årsager hertil
 - 2. Brugsmodeleskyttelsens betydning i forhold til patentet
 - 3. Brugsmodeleskyttelsens relevans i forhold til virksomhedsstørrelse og erhvervssektor
- B. Styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne og fremme af forskning og udvikling
 - 1. Brugsmodeleskyttelsens betydning for virksomhedernes konkurrenceevne
 - 2. Innovation

TREDJE DEL: NUVÆRENDE BEHOV OG FORUDSIGELIGE UDVIKLINGER

- A. Situationen for industrivirksomheder og selvstændige opfindere
- B. Ændringer i produktionscyklus, markedsføringstidspunkt og opfinders levetid
- C. Ændringer i udgifter til forskning og udvikling

FJERDE DEL: NÆRMERE BESKRIVELSE AF DEN FORESLÅEDE FORANSTALTNING

- A. Brugsmodeleskyttelsens funktionsmåde
- B. Retsgrundlag

FEMTE DEL: GENNEMGANG AF DE ENKELTE BESTEMMELSER

BEGRUNDELSE

INDLEDNING

1. En brugsmode er en registreret rettighed, der indrømmer eneret til tekniske opfindelser. Det kræves som ved patentbeskyttelse, at den opfindelse, der skal beskyttes, er ny og indebærer en vis opfinderindsats. Der kræves som regel en anden opfindelseshøjde end for patenter. Hertil kommer, at brugsmodeller almindeligvis meddeles uden forudgående prøvning af hverken nyhed eller opfindelseshøjde. Ejendomsrettighederne kan derfor opnås hurtigere og billigere end et patent, men brugsmodellerne giver dog samtidigt mindre retssikkerhed.
2. Kommissionen fremlagde i juli 1995 en grønbog om brugsmodebeskyttelse i det indre marked¹. Formålet var at indlede en større høring om nødvendigheden af at træffe EU-foranstaltninger på området på baggrund af de virkninger, som de meget forskellige nationale lovgivninger, har på det indre marked. Formålet var ligeledes at opstille de forskellige muligheder, som Kommissionen i givet fald ville kunne bringe i anvendelse i lyset af de indsendte bemærkninger.
3. En EU-foranstaltning på området vil først og fremmest kunne øge gennemsigtheden i de frie varebevægelser inden for EU for mindre opfindelser af teknisk karakter og forhindre konkurrencefordrejninger som følge af forskellige eller manglende nationale lovgivninger. Et EU-initiativ vil endvidere kunne forbedre de retlige vilkår for de EU-virksomheder, som er under et konstant innovations- og tilpasningspres. Deres internationale konkurrenceevne kan således styrkes ved hjælp af brugsmodebeskyttelse af deres opfindelser. Brugsmodellen er nemlig særdeles velegnet for at dække SMV's behov.
4. Initiativet er ligeledes et led i foranstaltningerne under den første handlingsplan for innovation i Europa, en handlingsplan, som Kommissionen fremlagde i november 1996² med det formål at skabe gunstige rammer for innovation. Kommissionen annoncerede i handlingsplanen, at den i lyset af de indkomne bemærkninger i forbindelse med grønbogen om brugsmodellen ville tage stilling til, om der skal udarbejdes et udkast til EU-forskrifter på området.
5. De berørte erhvervskredse har deltaget meget aktivt i høringen. Der er indgået nær ved 90 besvarelser på grønbogens spørgsmål, hvilket afspejler samtlige implicerede parters interesse for emnet. Europa-Parlamentet og Det

¹ KOM(95) 370 endelig udg. af 19.7.1995.

² "Innovation som vækst- og beskæftigelsesfremmende faktor", KOM(96) 589 endelig udg. af 20.11.1996, punkt 2.6.

Økonomiske og Sociale Udvalg har ligeledes udtalt sig om spørgsmålet. Kommissionen har endvidere tilrettelagt mundtlige høringer, navnlig af europæiske erhvervs sammenslutninger den 23. september 1996 og af medlemsstaternes eksperter den 4. november 1996, for at vurdere, om det er nødvendigt med en EU-foranstaltning for brugsmønstre, og hvordan en sådan i givet fald bør udformes.

6. Høringen viste, at der er et reelt behov for brugsmønstrebeskyttelse af opfindelser i EU. Behovet gælder navnlig en række industrier (f.eks. legetøj, ure, optik, mikroelektronik og mikromekanik) samt små og mellemstore virksomheder (SMV). Dette skyldes, at brugsmønstrebeskyttelsen kun egner sig for visse former for opfindelser, som f.eks. mindre opfindelser af teknisk karakter.
7. De berørte erhvervs kredse stiller sig i overvejende grad positivt ved udsigten til en EU-foranstaltning på området, hvis foranstaltningen består i en harmonisering af national lovgivning, herunder indførelse af en brugsmønstrebeskyttelse i de medlemsstater, hvor en sådan endnu ikke findes.

FØRSTE DEL: VIRKELIGGØRELSE DET INDRE MARKED FOR BRUGSMODELBESKYTTELSE AF OPFINDELSER

A. HARMONISERING AF DE NATIONALE FORSKRIFTER FOR BRUGSMODEL- BESKYTTELSE

8. Nærværende forslag har først og fremmest til formål på EU-plan at harmonisere den beskyttelse, som de nationale lovgivninger allerede giver tekniske opfindelser, med det sigte at sikre et velfungerende indre marked. De pågældende opfindelser er for øjeblikket underlagt forskellige former for beskyttelse, om nogen overhovedet, alt efter hvilken medlemsstat det drejer sig om.
9. Forskellene i beskyttelsen, herunder den manglende beskyttelse i visse medlemsstater, kan afholde en opfinder eller en mindre virksomhed fra at ansøge om beskyttelse i andre medlemsstater. Nedenstående tabel viser det gennemsnitlige årlige antal nationale brugsmodelansøgninger sammenholdt med antallet af ansøgninger fra andre EU-medlemsstater i tidsrummet 1987-1990³.

	Nationale ansøgninger	Ansøgninger fra andre medlemsstater
Tyskland	13 608	1 494
Belgien	177	73
Spanien	3 519	394
Grækenland	269	57
Portugal	56	45

Kilde: Industrial Property Statistics, Publication A and B, WIPO, samt det belgiske patentkontor, Office belge des brevets.

I henhold til en undersøgelse involverende virksomheder og selvstændige opfindere i forbindelse med ifo-Institutts større undersøgelse⁴ af brugsmodelbeskyttelsens økonomiske betydning i EU.

³ Det skal bemærkes, at der for Grækenlands vedkommende ikke foreligger oplysninger for 1987, da brugsmodellen først blev indført i landet netop samme år ved lov nr. 1733/1987.

⁴ ifo-Institutts undersøgelse af brugsmodelbeskyttelsens økonomiske betydning i EU, München, maj 1994.

skyldes det beskedne antal ansøgninger fra andre medlemsstater vanskeligheder i forbindelse med grænseoverskridende ansøgninger. Forskellene mellem lovgivningerne udgør administrative hindringer, som kan virke uoverkommelige for ansøgerne, navnlig selvstændige opfindere og SMV. Som følge heraf bremses industriel innovation og virkeliggørelsen af det indre marked.

10. En harmonisering gør det muligt side om side at opretholde indbyrdes tilsvarende nationale ordninger for brugsmodeibeskyttelse. Brugsmodeibeskytteren får sikkerhed for, at der i de øvrige medlemsstater findes tilsvarende beskyttelse, så han ikke længere andre steder får problemer med forskellige forskrifter. Når han ansøger om beskyttelse i en anden medlemsstat, kender han umiddelbart beskyttelsens omfang og de vigtigste betingelser for at få den. En harmonisering vil endvidere reducere omkostningerne ved og forenkle ansøgning om beskyttelse i de øvrige medlemsstater.
11. En tilnærmelse af de nationale lovgivninger bør nødvendigvis indeholde materielle bestemmelser om anvendelsesområde samt om den beskyttede genstand, betingelserne for at opnå beskyttelse, beskyttelsens rækkevidde og varighed, konsumtion af rettighederne samt årsager til ophør og ugyldigkendelse. En tilnærmelse af disse bestemmelser vil også bidrage til at reducere antallet af tvister, som kan være til skade for det indre marked.

B. INDFØRELSE AF REGLER FOR BRUGSMODELBESKYTTELSE I DE LANDE, HVOR EN SÅDAN ENDNU IKKE FINDES

12. En tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger tvinger de medlemsstater, som endnu ikke har en ordning for brugsmodeibeskyttelse, til at indføre en sådan. Det vil være tilfældet for Det Forenede Kongerige, Luxembourg og Sverige.
13. En rundspørge blandt britiske virksomheder og selvstændige opfindere, som blev foretaget i forbindelse med ifo-Institutts ovennævnte undersøgelse, har vist, at der navnlig for SMV er udpræget økonomisk interesse for denne nye form for beskyttelse som supplement til patentbeskyttelsen.

C. FREMME AF FRIE VAREBEVÆGELSER

14. I henhold til EF-traktatens artikel 3, litra c), indebærer EF's virke oprettelse af et indre marked ved fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for navnlig varer mellem medlemsstaterne. I traktatens artikel 7A er det endvidere præciseret, at det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for navnlig varer. De nationale ordninger for brugsmodeibeskyttelse af opfindelser har

imidlertid kun virkning i den medlemsstat, hvor beskyttelsen er meddelt.

15. Brugsmodellen er en rettighed, der indgår i den beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret, som er omhandlet i traktatens artikel 36. EF-Domstolen har fortolket traktatens artikel 30 og 36 for så vidt angår de frie varebevægelser således, at selv om traktaten ganske vist ikke berører de industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder, der indrømmes i national lovgivning, så kan udøvelsen af disse rettigheder imidlertid afhængigt af omstændighederne begrænses ved hjælp af traktatens forbudsbestemmelser. I den forbindelse er en begrænsning af de frie varebevægelser kun tilladt, såfremt de er nødvendige med henblik på iagttagelsen af de rettigheder, der er den specifikke genstand for dette ejendomsforhold⁵.
16. De fleste medlemsstater har indført en ordning for brugsmodebeskyttelse af opfindelser. Andre medlemsstater, som Det Forenede Kongerige, Luxembourg og Sverige har fuldstændigt afstået fra at indføre en ordning. De forskellige beskyttelsesregler, som rettighedshaveren ikke har nogen indflydelse på, gør, at han i givet fald må undgå de markeder, hvor han ikke kan opnå tilsvarende beskyttelse af sin opfindelse.
17. Hertil kommer, at de forskellige nationale beskyttelsesordninger gør det vanskeligt at få en grænseoverskridende beskyttelse af opfindelser i det indre marked. I henhold til en rundspørge blandt virksomheder og selvstændige opfindere foretaget i forbindelse med ifo-Institutts ovennævnte undersøgelse betegner gennemsnitligt 50% af de adspurgte virksomheder grænseoverskridende ansøgninger om brugsmodeller i det indre marked for delvis til stærkt vanskeliggjort, hvorimod 32% ikke har nogen mening. Så meget afviger de forskellige ordninger fra hinanden.

Rækkevidden af beskyttelsen varierer betydeligt fra den ene nationale ordning til den anden. Det betyder, at en beskyttbar opfindelse i en medlemsstat ikke nødvendigvis anses for at være det i en anden, eller den kan ikke beskyttes på samme betingelser. Det gælder navnlig beskyttelsesbetingelser om opfindeshøjde for, at en opfindelse er beskyttbar. En række medlemsstater (f.eks. Belgien og Frankrig) kræver samme opfindeshøjde som for patenter, hvorimod andre (f.eks. Spanien, Grækenland og Italien) accepterer en mindre grad af opfinderindsats, idet endog denne mindre grad af opfinderindsats defineres meget forskelligt fra land til land. Hertil kommer, at nyhedsbetingelsen ikke er udformet på samme måde i samtlige medlemsstater. Nyheden vurderes således i Spanien i forhold til den nationalt kendte teknik, hvorimod kriteriet i de øvrige medlemsstater er

⁵ F.eks. Domstolens dom af 3.7.1974 i sag 192/73, Van Zuylen Frères mod Hag AG, Sml. s. 731, og dom af 31.10.1974 i sag 15/74, Centrafarm mod Sterling Drug, Sml. s. 1147.

den internationalt kendte teknik, dog i nogle tilfælde med visse begrænsninger (Tyskland og Portugal).

Det forholder sig på samme måde med hensyn til beskyttelsesperioden. Varigheden kan være på seks år (f.eks. Belgien og Frankrig), syv år (Grækenland), otte år (Finland), ti år (f.eks. Tyskland, Østrig og Danmark) eller mere (f.eks. Portugal, hvor varigheden kan forlænges uendeligt). Det betyder, at en opfindelse ikke mere vil være beskyttet i en medlemsstat, selv om den samme opfindelse fortsat er beskyttet i en længere periode i den anden medlemsstat.

Procedureregler, navnlig for ansøgning om brugsmodebeskyttelse, er også forskellig fra medlemsstat til medlemsstat. I en række tilfælde foretages der en forudgående prøvning af nyheden og opfindelseshøjden (Belgien og Frankrig), mens det i de fleste andre tilfælde kun efterprøves, om beskyttelsesbetingelserne er opfyldt. Alle disse retlige usikkerhedsmomenter fremmer ikke ligefrem de frie varebevægelser i det indre marked.

18. Forskellene i de nationale beskyttelsesordninger har derfor indirekte følgevirkninger for samhandelen mellem medlemsstaterne og for virksomhedernes evne til at se det indre marked som en og samme ramme for deres økonomiske og industrielle aktiviteter. Dette forhold afspejler en mangel på gennemsigtighed og bidrager ikke til at fremme de frie varebevægelser.

D. OPHÆVELSE AF KONKURRENCEFORDREJNINGER I DET INDRE MARKED

19. I henhold til EF-traktatens artikel 3, litra g), indebærer Fællesskabets virke, at der gennemføres en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for det indre marked ikke fordrejes. Denne målsætning er tæt knyttet til forpligtelsen i traktatens artikel 2 om at fremme en harmonisk og afbalanceret udvikling af den økonomiske virksomhed i Fællesskabet som helhed. Indførelse af lige konkurrencevilkår for samtlige økonomiske beslutningstagere inden for beskyttelse af industriel ejendomsret er en forudsætning for, at beslutningstagerne effektivt kan gøre brug af de grundlæggende friheder, som er indeholdt i traktaten.
20. De eksisterende forskelle mellem de nationale beskyttelsesordninger og det deraf følgende behov for juridisk eller ejendomsretlig rådgivning skaber imidlertid meget store administrative vanskeligheder og omkostninger for erhvervslivet, navnlig for selvstændige opfindere og SMV. Dette forhold reducerer virksomhedernes innovationsevne, bidrager til deres isolation og skaber konkurrencefordrejninger. Det kan ikke udelukkes, at virksomhederne tvinges til at udforme deres salgsstrategier for de nationale markeder i EU i forhold til den beskyttelse, som deres produkter kan opnå på det pågældende marked.

Set fra et forbrugersynspunkt er det således muligt, at produkter frembragt af tekniske opfindelser ikke er at finde overalt i EU.

De forskelle, som er nævnt under punkt 16, har ligeledes en direkte virkning for konkurrencevilkårene i det indre marked.

21. Det skal endvidere understreges, at opfindelser med lav opfindeshøjde i de medlemsstater, som kræver samme opfindeshøjde for brugsmønstre som for patenter, ikke nyder tilstrækkelig beskyttelse. De pågældende varer vil således kunne kopieres eller efterlignes uden mulighed for at gribe ind. Dette giver anledning til endnu større bekymring i de medlemsstater, som ikke har indført nogen brugsmønstrebeskyttelse.
22. Kopier eller efterligninger kan som regel fremstilles billigere end originaler. Det kan derfor føre til, at markedsandele for kopier eller efterligninger i de medlemsstater, hvor beskyttelsesniveauet er lavt eller ikke-eksisterende, kan blive større end markedsandelen for originalerne. Det kan endvidere ikke udelukkes, at piratkopier i de lande, hvor beskyttelsesniveauet er højt, lettere vil kunne importeres i takt med et stadigt mere integreret indre marked.
23. Dette forhold stemmer ikke overens med EU's målsætning om at beskytte de rettigheder, som fremkommer ved europæiske forskeres og opfinderes indsats samt de omfattende investeringer, som de europæiske virksomheder foretager på området, mod krænkelse fra tredjemand. Det medfører også konkurrencefordrejninger. For at rette op på forholdet bør de virksomheder, der udøver deres aktiviteter i det indre marked have samme konkurrencevilkår som deres konkurrenter.

E. BEHOV FOR EN EU-FORANSTALTNING

24. Erhvervslivet generelt, men navnlig visse sektorer og SMV, har behov for en EU-beskyttelse af tekniske opfindelser gennem en brugsmønstre. Behovet kan ikke dækkes tilstrækkeligt af udelukkende nationale foranstaltninger. En EU-harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger synes derfor nødvendig. En opfindelse vil således kunne nyde tilsvarende beskyttelse overalt i EU.
25. På baggrund af det proportionalitetsprincip, der er indeholdt i traktatens artikel 3B, skal de foreslåede foranstaltninger imidlertid stå i forhold til de vigtigste tilsigtede mål, som er at øge gennemsigtigheden i det indre marked. En harmonisering af de nationale lovgivninger, herunder indførelse af en beskyttelsesordning i de medlemsstater, som endnu ikke har indført en sådan, bør dog ikke dække samtlige aspekter i de nationale lovgivninger om brugsmønstrebeskyttelse af opfindelser, men

bør begrænses til en tilnærmelse af de væsentligste bestemmelser, som har den mest direkte virkning for det indre marked.

26. Det drejer sig derfor ikke om på EU-plan at indføre forskrifter om brugsmodebeskyttelse for et samlet område omfattende samtlige medlemsstater efter en eneste anmeldelse til én fælles myndighed efter en og samme procedure og lovgivning. Det drejer sig heller ikke om at indføre en gensidig anerkendelse af de nationale ordninger, hvorefter en brugsmode anmeldt i én medlemsstat ville få virkning overalt i EU på ansøgerens anmodning. Den forudgående høring i tilknytning til Kommissionens grønbog har vist, at der kun er begrænset interesse for disse to løsningsmodeller i de berørte erhvervskredse.

ANDEN DEL: FORHOLDET MELLEM DE ØKONOMISKE BEHOV OG EU'S MÅLSÆTNINGER

A. BRUGSMODELBESKYTTELSENS ØKONOMISKE BETYDNING

1. Brugsmodellens anvendelse i EU og årsager hertil

27. Den praktiske anvendelse af brugsmodellen i EU er en god ledetråd for at vurdere den økonomiske betydning for virksomhederne. For så vidt angår de nationale ansøgninger om beskyttelse, synes antallet af ansøgninger i de lande, som har indført en beskyttelsesordning med lave krav til opfindeshøjde, større end i de lande, som stiller samme krav til opfindeshøjde som for patenter (f.eks. gennemsnitligt 12 000 årlige ansøgninger i Tyskland mod kun et par hundrede om året i Frankrig). For så vidt angår grænseoverskridende ansøgninger er antallet meget lavt på grund de vanskeligheder, der følger af de eksisterende ordningers meget heterogene karakter.

28. Med hensyn til mulige udviklinger i brugsmodelansøgernes adfærd i EU fremgår det af en rundspørge blandt patentagenter i forbindelse med ifo-Institutts ovennævnte undersøgelse, at der kan forventes et stigende antal ansøgninger, hvis gældende lovgivning ændres markant. Især vil en forenkling af beskyttelsesbetingelserne føre til en mere udbredt anvendelse af brugsmodellen, uanset virksomhedsstørrelse.

På baggrund af Kommissionens høring af de berørte erhvervskredse i tilknytning til grønbogen kan det endvidere konstateres, at der er et reelt økonomisk behov for en brugsmodelbeskyttelse af tekniske opfindelser, navnlig for SMV's og en række sektoreres vedkommende (f.eks. legetøj, ure osv.).

29. Brugsmodelbeskyttelse af tekniske opfindelser anvendes af følgende årsager, som samtidig udgør de nærmere kendetegn for denne form for beskyttelse:

- Hurtig og enkel registrering: en brugsmodel meddeles i gennemsnit efter seks måneder, hvorimod det normalt tager to til fire år at få et patent, idet der ikke skal foretages en prøvning af nyheden og opfindeshøjden. Hermed får anmelderen først og fremmest en hurtig beskyttelse mod kopier og efterligninger, da beskyttelsen først og fremmest skal cementere virksomhedernes, hovedsageligt SMV's, konkurrencemæssige stilling og forbedre deres produkter, hovedsageligt investerings- og forbrugsgoder, ud fra markedsføringsmæssige aspekter. Den hurtige registrering tillader også en hurtige økonomisk udnyttelse af opfindelsen, enten gennem licensudstedelse eller gennem egen udnyttelse af opfindelsen.

- Lavere beskyttelsesbetingelser: for at opnå et patent skal der være tale om en opfinderindsats og om en absolut nyhed. Over for dette stilles der i de fleste ordninger for brugsmodeibeskyttelse anderledes krav til opfindelseshøjde, og der gælder visse begrænsninger af nyhedsbegrebet (f.eks. i Spanien, hvor der kun tages hensyn til den nationalt kendte teknik). Betingelserne for at opnå en brugsmodeibeskyttelse er derfor knap så strenge og lettere at opfylde. De lavere krav til opfindelseshøjde end for patenter er en vigtig årsag til at ansøge om brugsmodeibeskyttelse, da det gør det muligt at dække opfindelser, som kun udgør små teknologiske udviklingspring. Dette er af stor betydning ikke blot for SMV, men også for større virksomheder.

- Lave omkostninger: der foretages ikke ved brugsmodeibellerne en prøvning af nyheden og opfindelseshøjde som ved patenter, hvilket gør dem billigere at opnå. Denne fordel har især betydning for virksomheder, som har behov for en så omfattende beskyttelse som muligt mod kopier og efterligninger, og som indgiver mange ansøgninger. Omkostningsspørgsmålet er ligeledes af afgørende betydning for opfindelser med usikker kommerciel værdi. Dette gælder i særdeleshed SMV, som for de flestes vedkommende ikke har tilstrækkelige oplysninger om markederne til rådighed for at kunne vurdere nye produkters chancer for succes. De større virksomheder råder derimod over planlægnings- og prognoseværktøjer, som kan begrænse risikoen noget.

- Foreløbig beskyttelse: med den hurtige registrering af brugsmodeibeller kan man slå bro over den relativt lange periode frem til meddelelsen af et offentligt prøvet patent, hvis opfindelsen altså kan beskyttes efter begge ordninger. Den foreløbige beskyttelse er især nyttig i medlemsstater med en omfattende prøvning af patentets nyhed og opfindelseshøjde og en tilsvarende lang meddelelsesprocedure.

2. Brugsmodellens betydning i forhold til patentet

30. De nationale brugsmodelordningers betydning i forhold til patentbeskyttelse afhænger i vid udstrækning af deres udformning. En sammenligning af antallet af ansøgninger om nationale patenter (ikke registreret af Det Europæiske Patentkontor), om europæiske patenter og brugsmodeller i fire af EU's medlemsstater i tidsrummet 1987-1991, bortset fra Italien, hvor der kun findes tal for perioden 1987-1989 for så vidt angår nationale patenter og brugsmodeller (jf. tabellen nedenfor), viser, at i de lande, hvor kravet til opfindeshøjde er forskellig i forhold til patentet (f.eks. Tyskland, Spanien og Italien), er antallet af ansøgninger om brugsmodelbeskyttelse højere end i de lande, hvor betingelserne for brugsmodelbeskyttelse er de samme som for patenter (f.eks. Frankrig).

Antal ansøgninger om patent/brugsmodel for udvalgte lande	Ansøgninger om nationalt patent	Ansøgninger om europæisk patent	Ansøgninger om brugsmodel
Tyskland	88 271	55 672	61 057
Spanien	7 306	1 017	17 260
Frankrig	31 209	22 350	1 771
Italien	10 369	9 927	10 890

Kilde: EPO (EPIDOS/INPADOC): opgørelse pr. 9.7.1993, statistikker over ifo-patenter samt beregninger foretaget af ifo-Instituttet.

31. Dette skyldes, at ordninger med en anden opfindeshøjde end for patenter har mindre strenge beskyttelsesbetingelser. Hver af de to beskyttelsesformer har derfor sin berettigelse.
32. Ordninger for brugsmodelbeskyttelse med samme beskyttelsesbetingelser som patentet er mindre attraktive, da de er i konkurrence med den beskyttelse, der gives med et patent, og som de fleste ansøgere betragter som den mest interessante løsning på baggrund af den større retssikkerhed.
- ## 3. Brugsmodellens relevans i forhold til virksomhedsstørrelse og erhvervssektor
33. Brugsmodelbeskyttelsen har ikke samme økonomiske relevans for samtlige virksomheder, men afhænger af den enkelte virksomheds

interesser. En tysk undersøgelse⁶, hvis resultater imidlertid kan overføres til samtlige medlemsstater i EU, viser, at brugsmodellen nok er interessant for større virksomheder med en årsomsætning på mere end 1,25 mia. ECU, men at det mest er virksomheder med en årsomsætning på op til 5 mio. ECU, som anvender brugsmodellen. SMV's⁷ interesse skyldes primært omkostnings-, tids- og administrationsbesparelser.

34. På grund af disse virksomheders begrænsede økonomiske og menneskelige ressourcer fører deres forsknings- og udviklingsaktiviteter ofte til tekniske opfindelser med en lav opfindeshøjde, som ikke nødvendigvis opfylder betingelserne for patentbeskyttelse. Det drejer sig ofte om tekniske forbedringer, som kumuleret og anvendt sammen dog kan have ligeså stor virkning som egentlige opfindelser på den teknologi, der anvendes i en given sektor.
35. Andre undersøgelser⁸ af navnlig ansøgninger om brugsmodelbeskyttelse i EU har endvidere vist, at brugsmodellen anvendes i en række erhvervssektorer, hvor der er et konstant innovationsbehov, navnlig i form af mindre opfindelser af teknisk karakter. Det drejer sig hovedsageligt om maskinindustrien, elektroindustrien, finmekanik og optik samt bilindustrien.

B. STYRKELSE AF VIRKSOMHEDERNES KONKURRENCEEVNE OG FREMME AF FORSKNING OG UDVIKLING

1. Brugsmodellens betydning for virksomhedernes konkurrenceevne

36. Det er klart, at konstante innovationsbestræbelser stiller virksomhederne mere fordelagtigt rent teknologisk og udgør en vigtig faktor for deres konkurrenceevne. Virksomhedernes konkurrenceevne har nu i flere år været i centrum for EU-politikken. Innovationsevnen som katalysator for konkurrenceevnen har været en del af den europæiske industripolitik siden begyndelsen af 1990'erne⁹.

⁶ Undersøgelse om det tyske patent i forhold til virksomhedernes innovationsaktivitet udført i 1989 af ifo-Instituttet for det tyske økonomiministerium.

⁷ I henhold til Kommissionens henstilling 96/280/EF af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder forstås ved SMV virksomheder, som har under 250 ansatte og enten en årlig omsætning på ikke over 40 mio. ECU eller en årlig samlet balance på ikke over 27. mio. ECU, og som ikke kontrolleres af en anden virksomhed eller flere virksomheder i fællesskab, der ikke opfylder definitioner på en SMV eller en lille virksomhed, gennem besiddelse af 25% eller derover af kapitalen eller af stemmerettighederne (EFT L 107 af 30.4.1996).

⁸ Det Europæiske Patentkontor, afdelingen i Wien, opgørelse pr. 8.1.1993, og en rundspørge blandt virksomheder i Danmark, AIPPI Annuaire 1986 1-4.

⁹ Jf. især Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 16. november 1990 om industripolitik, KOM(90) 556 endelig udgave .

37. Set ud fra dette synspunkt udgør brugsmodellen på grund af de særlige karakteristika i forhold til patentet, nemlig hurtig og enkel registrering af ansøgninger om beskyttelse, et selvstændigt konkurrenceværktøj for virksomhederne, navnlig SMV, for at sikre eller forbedre deres markedsstilling, som samtidigt bidrager til at lette den økonomiske og kommercielle udnyttelse af tekniske opfindelser.
38. Langt de fleste industrivirksomheder og selvstændige opfindere anfører i en undersøgelse involverende et udvalgt antal medlemsstater inden for rammerne af ovennævnte ifo-undersøgelse, at blandt brugsmodellens positive virkninger indtager en bedre markedsstilling klart førstepladsen. uanset virksomhedsstørrelse. Virksomhederne er sig meget bevidste, at de kun kan fastholde konkurrencemæssige fordele, hvis de kan hindre konkurrenter i at kopiere eller efterligne dem i et vist tidsrum gennem en effektiv retlig beskyttelse, som f.eks. brugsmodelbeskyttelsen.

Det er væsentligt, at virksomhederne kan lade deres originalitet komme til udtryk, så de kan fastholde deres konkurrencemæssige fordele frem for de øvrige virksomheder på de samme markeder takket være deres innovation såvel for varer som for processer, og så kunderne danner sig et positivt billede af virksomhedens teknologiske innovationsevne. Brugsmodelbeskyttelse af tekniske opfindelser kan således bidrage til at styrke de europæiske virksomheders konkurrencemæssige stilling på verdensmarkedet.

2. Innovation

39. Innovation¹⁰, som er kendetegnet ved teknisk videreudvikling eller forbedring, er af afgørende betydning for industrivirksomhederne. De skal konstant forbedre eller forny deres produkter for at fastholde eller vinde markedsandele. Udvikling af nye produkter forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne i alle erhvervssektorer. Imidlertid udnyttes innovationsaktiviteten i EU for øjeblikket ikke i tilstrækkelig grad i forhold til de vigtigste samhandelspartnere, nemlig USA og Japan. I EU er parametre som andel af BNP, der går til forskning, industriens samlede forskningsudgifter, udgifter per indbygger til forskning og samlet antal forskere i forhold til den aktive befolkning alle lavere end i Japan og USA.

¹⁰ Jf. Kommissionens gronbog om innovation, KOM(95) 688 endelig udgave.

Brugsmodelbeskyttelse af opfindelser er et væsentligt middel til fremme af den tekniske innovation i de europæiske virksomheder. Som understreget af Europa-Parlamentet¹¹: *“fremmer retsbeskyttelse af den industrielle ejendomsret innovationsaktiviteten i EU. Det er vigtigt at forenkle vejen fra idé til produkt”*.

40. Selv om de større virksomheder ikke forventer, at innovationsaktiviteten kan udvikles i større grad ud over en simpel produktionsfornyelse, og heller ikke forventer, at produkternes livscyklus kan forkortes, erkender SMV, at de må intensivere deres opfinderiske indsats for at modstå den øgede konkurrence. Brugsmodelbeskyttelsen synes derfor velegnet til fremtidens mindre teknologiske fremskridt med en relativ kort levetid. SMV, som tegner sig for 99% af de europæiske virksomheder, 66% af beskæftigelsen og 65% af omsætningen i EU, vil nyde størst fordel heraf.

¹¹ Beslutning om Kommissionens grønbog om brugsmodelbeskyttelse i det indre marked, dok. PE 214.304/endelig udg. af 26.6.1996.

TREDJE DEL: NUVÆRENDE BEHOV OG FORUDSIGELIGE UDVIKLINGER

A. SITUATIONEN FOR INDUSTRIVIRKSOMHEDER OG SELVSTÆNDIGE OPFINDERE

41. Virksomhederne og de selvstændige opfindere har i en meningsundersøgelse fra 1993 i fem medlemsstater givet udtryk for en stærk interesse for en særskilt beskyttelse for mindre opfindelser af teknisk karakter som supplement til patentbeskyttelsen, men med mindre strenge betingelser, ingen forudgående prøvning, færre omkostninger og kortere varighed (se nedenstående tabel).

	Interesse for brugsmodelbeskyttelse (i % af indgivne svar)			
	Stor	Rimelig	Svag	Ingen mening
I de udvalgte lande				
Tyskland	46	30	16	8
Spanien	41	25	12	22
Frankrig	22	51	13	13
Italien	26	42	19	13
Det Forenede Kongerige	32	25	34	9
Efter virksomhedsstørrelse				
indtil 100 ansatte	41	34	12	13
fra 101 til 500 ansatte	48	28	17	7
fra 501 til 1 000 ansatte	29	37	24	10
mere end 1 000 ansatte	27	32	38	3
Alle virksomhedsstørrelser	39	32	20	9

Kilde: ifo-undersøgelser i udvalgte EU-medlemsstater i 1993. Beregninger foretaget af Europa-Kommissionen 1994.

42. Som det tydeligt fremgår af tabellen, har virksomhederne et relativt stort behov for denne form for beskyttelse. Gennemsnitligt 39% af de adspurgte virksomheder betegner deres interesse som "stor", 32% som "rimelig" og kun 20% som "svag". Når undersøgelsens resultater analyseres efter virksomhedsstørrelse, viser det sig, at virksomheder med indtil 500 ansatte udviser størst interesse for denne form for beskyttelse, hvorimod interessen hos virksomheder med over 1 000 ansatte er noget mindre.
43. Det fremgår ligeledes af meningsundersøgelsen, at virksomhederne og de selvstændige opfindere uafhængigt af deres nuværende muligheder i det indre marked især gerne vil holde muligheden åben for i fremtiden at udvide deres markeder, hvorfor de i stor udstrækning er interesseret i, at der på EU-plan findes en form for brugsmodebeskyttelse.

B. ÆNDRINGER I PRODUKTIONSCYKLUS, MARKEDSFØRINGSTIDSPUNKT OG OPFINDELSERS LEVETID

44. Der kan ligeledes forventes en større udvikling i den nærmeste fremtid. Det bliver nødvendigt at finde mere fleksible beskyttelsesformer som brugsmodebeskyttelsen. Produktionscyklusserne bliver kortere og kortere på verdensplan. Det betyder, at tidsrummet mellem opfindelse, markedsføring og næste produktgeneration forkortes. Der er derfor et behov for at kunne opnå beskyttelse hurtigt, mens beskyttelsens varighed samtidigt mister betydning, bortset fra i visse erhvervssektorer som f.eks. medicinalindustrien.

Fænomenet er særligt udtalt i Japan. En japansk undersøgelse¹² har vist, at brugsmodebeskyttede opfindelser i Japan meget ofte markedsføres allerede i perioden mellem indgivelsen og offentliggørelsen af den ikke prøvede ansøgning. I USA har patentkontoret¹³ foretaget en undersøgelse, som viser en tendens til en stadigt hurtigere udvikling af nye opfindelser inden for alle erhvervssektorer, med undtagelse af brændstof, levnedsmidler samt kemi og lægemidler. En opfindelse har nu en gennemsnitlig levealder på ikke over seks år her.

45. Hvis man sætter de forkortede produktionscyklusser og opfinders korte levetid i forhold til de erhvervssektorer, der særligt hyppigt har benyttet brugsmodebeskyttelsen (f.eks. maskin-, elektro- og bilindustrien), viser der sig en stærk tendens til forkortede produktionscyklusser og kortere levetid for opfindelserne. Der går normalt fire år fra indgivelsen af ansøgningen for et europæisk patent til meddelelsen. Set i forhold til de tekniske opfinders

¹² "Questionnaire relating to legal protection of the fruits of R&D", Japan Institute of Intellectual Property, 1991.

¹³ *Business Week, Science & Technology*, 3. august 1992, CHI Research Inc.

gennemsnitlige levetid, kan det forventes, at der side om side med patentet i fremtiden må udvikles en beskyttelse, som kan opnås hurtigere, for opfindelser med kort levetid. Brugsmodellen er det værktøj, der bedst kan opfylde dette behov.

C. ÆNDRINGER I UDGIFTER TIL FORSKNING OG UDVIKLING

46. Forsknings- og udviklingsaktiviteter udgør et centralt element i den økonomiske forskning. En rundspørge blandt virksomheder og selvstændige opfindere foretaget i forbindelse med ifo-Instituttets ovennævnte undersøgelse, synes imidlertid at vise, at F&U-udgifterne ikke undergår en stor udvikling, især ikke i de teknologiintensive brancher og i de store virksomheder. Især inden for maskinindustrien, transportindustrien, elektroteknik samt finmekanik, optik og medicinalteknik vurderer mellem 50 og 58% af de adspurgte, at de fremtidige F&U-udgifter vil forblive på samme niveau. På baggrund af de intensive bestræbelser man har gjort for at sænke omkostningerne inden for alle virksomhedsområder, må det faktisk vurderes som positivt, at F&U-udgifterne forbliver konstante.
47. Blandt producenter af emballerings- og transportteknik samt i træ- og møbelindustrien og blandt producenter af husholdningsartikler er der dog eksempelvis plads til stigende F&U-udgifter. De deraf følgende tekniske opfindelser vil skabe et behov for velegnet beskyttelse. Denne tendens taler ligeledes for, at brugsmodelbeskyttelsen vil få større betydning i fremtiden.

FJERDE DEL: NÆRMERE BESKRIVELSE AF DEN FORESLÅEDE FORANSTALTNING

A. BRUGSMODELLENS FUNKTIONSMÅDE

48. En brugsmodel er en registreret rettighed, der indrømmer eneret til tekniske opfindelser. Den adskiller sig således fra mønstre, som beskytter en genstands ydre form og ikke den tilgrundliggende opfindelse. Tekniske opfindelser, som ønskes beskyttet, skal som for patenters vedkommende være nye og udvise en vis grad af opfinderindsats. Kravene til opfindelseshøjde er normalt ikke de samme som for patenters vedkommende. Hertil kommer, at brugsmodellen i modsætning til patentet meddeles uden prøvning af nyheden og opfindelseshøjden. Ejendomsrettighederne opnås derfor hurtigere og billigere, men giver dog mindre retssikkerhed.

Men som Europa-Parlamentet¹⁴ har udtrykt det, "*bør den ufuldkomne retssikkerhed i forbindelse med brugsmodelbeskyttelsen ikke betragtes som en hindring for at indføre den i EU-retten, da fordelene ved denne beskyttelse opvejer ulemperne*".

49. For øjeblikket kan der kun opnås brugsmodelbeskyttelse på nationalt plan. Der findes slet ingen form for brugsmodelbeskyttelse i tre medlemsstater (Det Forenede Kongerige, Luxembourg og Sverige). I de øvrige medlemsstater, hvor der findes en ordning, ydes forskellige former for beskyttelse under forskellige betegnelser, nemlig brugsmodel, brugscertifikat, seksårigt patent, kortvarigt patent, lille patent, brugsmodelcertifikat osv. Ordningerne er meget forskellige, men alle supplerer patentrettighederne, idet de beskytter tekniske opfindelser. Alle de eksisterende ordninger har endvidere til formål at styrke virksomhedernes innovationsevne.
50. De forskellige nationale ordninger stemmer ikke overens med målsætningen om at fremme de frie varebevægelser og indføre lige konkurrencevilkår i det indre marked. Forskellene gør det heller ikke muligt at stimulere de europæiske virksomheders innovationsaktivitet. En konstant innovationsaktivitet stiller virksomhederne gunstigere rent teknologisk og er en vigtig faktor for deres konkurrenceevne.

¹⁴ Beslutning om Kommissionens grønbog om brugsmodelbeskyttelse i det indre marked, dok. PE 214.304/endelig udg. af 26.6.1996.

51. Der har endvidere været stor interesse for brugsmodeibeskyttelse i EU i de seneste år. I løbet af de seneste år er der således indført beskyttelsesordninger i fem medlemsstater (Irland, Danmark, Grækenland, Østrig og Finland), så der nu findes ordninger i tolv af de femten medlemsstater.
52. Dette forslag til direktiv sigter på at harmonisere de vigtigste forskrifter for især den beskyttede genstand, beskyttelsesbetingelserne, beskyttelsens rækkevidde og varighed. Der skal ikke indføres en fælles ansøgnings- eller meddelelsesmyndighed for brugsmodeibeskyttelse på EU-plan. Men det betyder, at de medlemsstater, som endnu ikke har indført brugsmodeibeskyttelse, skal indføre en sådan i deres lovgivning.

Det skal understreges, at der er valgt at se bort fra krav om rumlig form, som det er tilfældet i en række nationale ordninger (f.eks. Spanien, Finland, Grækenland, Italien og Portugal), da rumlig form ikke mere synes relevant i disse tider. Dermed kan processer medtages i anvendelsesområdet. Med hensyn til biologiske og kemiske stoffer samt lægemidler og opfindelser i form af edb-programmel udelukker direktivet udtrykkeligt sådanne fra beskyttelsen.

53. Som følge af harmoniseringen vil en ansøger om brugsmodeibeskyttelse være sikker på at få tilsvarende beskyttelse i alle medlemsstater, og han vil ikke mere stå over for en masse forskellige forskrifter. Hvis han ansøger om beskyttelse i en anden medlemsstat, kender han allerede de vigtigste betingelser for at få beskyttelse og beskyttelsens rækkevidde. Ordningen vil reducere omkostningerne ved og forenkle ansøgninger om beskyttelse i de andre medlemsstater og således stimulere innovation.
54. For at begrænse den retlige usikkerhed, der opstår, hvis der meddeles for mange brugsmodeibeskyttelse uden forudgående prøvning af hverken nyheden eller opfindelseshøjden, indeholder direktivforslaget en liste over undtagelser med navnlig biologiske stoffer, kemiske eller farmaceutiske stoffer eller processer samt edb-programmel. Forslaget indeholder ligeledes en begrænsning af varigheden og udfærdigelse af en forskningsrapport på ansøgerens anmodning eller, hvis medlemsstaternes forskrifter indeholder bestemmelser herom, i tilfælde af søgsmål for at gøre brugsmodeibeskyttelsen gældende. Endelig udelukker forslaget ikke muligheden for, at medlemsstaterne kan indføre en tillægsafgift for forlængelse af beskyttelsen.

B. RETSGRUNDLAG

55. Hvis de nationale ordninger for brugsmodebeskyttelse opretholdes, kan dette være til skade for de frie varebevægelser, skabe konkurrencefordrejninger i det indre marked og således påvirke konkurrencevilkårene. En tilnærmelse af de vigtigste af de nationale forskrifter om brugsmodebeskyttelse vil øge gennemsigtigheden i det indre marked, fremme innovation og teknisk udvikling på EU-plan og fremme samhandelen med varer inden for EU.
56. En harmonisering af de nationale lovgivninger svarer tillige til de pågældende erhvervskredses behov, navnlig industriens, som for størstepartens vedkommende har udtrykt interesse for en harmonisering af de nationale lovgivninger for brugsmodebeskyttelse gennem et direktiv, herunder indførelse af en beskyttelsesordning i de medlemsstater, hvor dette endnu ikke er tilfældet.
57. Kommissionen foreslår EF-traktatens artikel 100A som retsgrundlag for nærværende forslag. Dette stemmer overens med de øvrige direktiver om tilnærmelse af de nationale lovgivninger om intellektuel og industriel ejendomsret¹⁵. Det fornuftige i valget af dette retsgrundlag er endvidere ved flere lejligheder blevet bekræftet af Domstolen¹⁶.

¹⁵ Jf. f.eks. direktiv 89/104/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker (EFT L 40 af 11.2.1989, s. 1), direktiv 93/98/EØF om harmonisering af beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder (EFT L 290 af 24.11.1993, s. 9) og direktiv 96/9/EF om retlig beskyttelse af databaser (EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20), osv.

¹⁶ Jf. Domstolens udtalelse 1/94, Fællesskabets kompetence til at indgå internationale aftaler vedrørende tjenesteydelser og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, Sml. 1994 s. I-5267, og dom i sag C-350/92, Kongeriget Spanien mod Rådet for Den Europæiske Union, Sml. 1995, s. I-1985.

FEMTE DEL: GENNEMGANG AF DE ENKELTE BESTEMMELSER

58. Bestemmelserne i de nationale ordninger for brugsmodeibeskyttelse er ofte modelleret efter den nationale patentret, som igen er udformet i overensstemmelse med den europæiske patentkonvention. For at sikre størst mulig sammenhæng er der i formuleringen af en række af artiklerne i dette direktivforslag ligeledes taget udgangspunkt i den europæiske patentkonvention.

Artikel 1

59. Begrebet brugsmodeibeskyttelse skal defineres tydeligt i forhold til de forskellige begreber, som medlemsstaterne opererer med. Det skal i denne henseende dog præciseres, at de betegnelser, man har lagt sig fast på i Belgien og i Nederlandene, ikke er officielle, men anvendes i det lovforberedende materiale. Definitionen skal sætte medlemsstaterne i stand til præcist at afgøre, hvilke af de nationale bestemmelser, der berøres af direktivet.

Artikel 2

60. I denne artikel fastlægges formålet med direktivforslaget. Direktivet tager sigte på at tilnærme medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om brugsmodeibeskyttelse. Det betyder, at de medlemsstater, som endnu ikke har indført brugsmodeibeskyttelse, skal indføre en sådan i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Artikel 3

61. I denne artikel defineres de opfindelser, der kan beskyttes af brugsmodeibeskyttelsen. Beskyttbare opfindelser er nye opfindelser, som indebærer en opfinderindsats, og som kan anvendes industrielt. Opdagelser, videnskabelige teorier og matematiske metoder, æstetiske frembringelser, planer, regler og metoder for samt fremgangsmåder til intellektuel virksomhed, spil eller erhvervsaktivitet, samt metoder til fremlæggelse af information anses ikke for at være opfindelser.

Artikel 4

62. I denne artikel fastlægges de opfindelser, der udelukkes fra brugsmodeibeskyttelsen. Ud over den klassiske udelukkelse under hensyn til den offentlige orden eller sædelighed, udelukkes også biologiske stoffer og kemiske eller farmaceutiske stoffer eller processer samt edb-programmer. Udelukkelsen af biologiske, kemiske og farmaceutiske opfindelser

begrundes i det faktum, at sådanne materialer, stoffer eller processer indebærer en lang udviklingstid inden markedsføringen, hvorfor de også bør patenteres med den deraf følgende længere beskyttelsestid end for brugsmodellen. Sektorerne er endvidere så komplekse, at det er vanskeligt at forestille sig beskyttelse uden prøvning af nyhed og opfindeshøjde. Udelukkelsen af edb-programmel kommer sig af, at denne form for opfindelser i dag henhører under patentretten (opfindelser i tilknytning til programmet) eller ophavsretten (selv edb-programmet).

Artikel 5

63. Nyhedsbegrebet fastlægges i denne artikel. En opfindelse anses som ny, hvis den ikke indgår i den kendte teknik. Opfindelsen skal være ny i forhold til den internationalt kendte teknik (absolut nyhed), hvilket stemmer overens med de fleste nuværende nationale ordninger for brugsmodelbeskyttelse. Den kendte teknik omfatter alt, hvad der er blevet almindeligt tilgængeligt gennem skrift, foredrag, udnyttelse eller på anden måde forud for datoen for indgivelsen af brugsmodelansøgningen. Den kendte teknik omfatter også indholdet i andre brugsmodelansøgninger, der er indgivet forud for den pågældende brugsmodelansøgning, og som har givet anledning til en offentliggørelse på denne eller en senere dato.

Artikel 6

64. I denne artikel præciseres begrebet opfinderindsats, som den skal forstås i direktivet. Her anses opfindelsen for at indebære en opfinderindsats, hvis ansøgeren tydeligt og overbevisende gør rede for, at opfindelsen i forhold til den kendte teknik enten er særligt effektiv, såsom enkel betjening eller anvendelse, eller udviser en praktisk eller industriel fordel. Formuleringen skal tage højde for de meget forskellige forhold, der er beskrevet i de forskellige nationale ordninger, og som også har betydning i praksis. De afspejler almindeligvis en opfindeshøjde, som afviger fra den, der kræves i forbindelse med patentering. Det kan således dreje sig om en opfindelse, som gør det muligt at løse et teknisk problem, eller som øger effektiviteten eller forenkler anvendelsen af et produkt, således at der på baggrund af den mere effektive og enkle anvendelse skabes en større nytteværdi.

Artikel 7

65. I denne artikel præciseres det, hvad der skal forstås ved en opfindelse, der kan anvendes industrielt. Det drejer sig om opfindelser, som kan fremstilles eller anvendes i alle former for industrier, herunder landbruget. Fremgangsmåder for kirurgisk eller terapeutisk behandling af mennesker

eller dyr samt diagnostiske metoder til anvendelse på mennesker eller dyr anses ikke for at være opfindelser, der kan anvendes industrielt.

Artikel 8

66. I denne artikels stk. 1, fastlægges de nærmere betingelser, som en ansøgning om brugsmode skal opfylde. I stk. 2, fastlægges det, at ansøgningen giver anledning til betaling af en ansøgningsafgift og, i givet fald, en forskningsafgift. Sidstnævnte skal kun betales, når der udfærdiges en forskningsrapport på ansøgerens anmodning. Bestemmelserne berører ikke medlemsstaternes mulighed for at indføre en så tilstrækkelig tillægsafgift for forlængelse ud over den første gyldighedsperiode, at rettighedshaverne ikke har nogen interesse i at opretholde deres rettigheder, når de ikke mere har nogen kommerciel værdi.

Artikel 9

67. Denne artikel omhandler datoen for indgivelsen af brugsmodeansøgningen. Datoen for indgivelsen af brugsmodeansøgningen er den dato, på hvilken ansøgeren fremlægger de dokumenter, hvoraf det fremgår, at der ansøges om en brugsmode, hvem der er ansøgeren, en beskrivelse af opfindelsen samt et eller flere krav.

Artikel 10

68. I henhold til denne artikel skal brugsmodeansøgningen indeholde en angivelse af, hvem opfinderen er. Hvis ansøgeren ikke samtidigt er opfinderen eller den eneste opfinder, skal angivelsen indeholde en erklæring om, hvorledes retten til brugsmode er erhvervet.

Artikel 11

69. I denne artikel om opfindelsesenheden præciseres det nærmere, at den opfindelse, der beskrives i brugsmodeansøgningen, kun kan udgøre en enkelt opfindelse eller en serie indbyrdes forbundne opfindelser, som sammen udgør et eneste samlet opfindelseskoncept.

Artikel 12

70. I denne artikel om beskrivelsen af opfindelsen fastlægges det, at den beskrivelse af opfindelsen, der er indeholdt i brugsmodeansøgningen, skal

være tilstrækkeligt tydelig og fyldestgørende til, at en fagmand kan rekonstruere opfindelsen.

Artikel 13

71. Det præciseres i denne artikel, at det er kravene, der definerer den ansøgte beskyttelse, og at sådanne krav skal formuleres præcist og tydeligt samt bygge på beskrivelsen. Det præciseres endvidere, at antallet af krav skal begrænses til det strengt nødvendige under hensyn til opfindelsens karakter. Dette gør det muligt at begrænse beskyttelsens rækkevidde og således opveje den manglende forudgående prøvning.

Artikel 14

72. Denne artikel om resuméet fastlægger, at resuméet kun er beregnet til teknisk information og ikke kan anvendes til noget andet formål, herunder vurdering af rækkevidden for den ansøgte beskyttelse.

Artikel 15

73. I henhold til denne artikel om formel efterprøvning begrænses denne til de formelle betingelser, der er omhandlet i direktivets artikel 8 og 10, og ikke opfindelsens nyhed, den opfinderiske indsats eller industrielle anvendelighed.

Artikel 16

74. Denne artikel om forskningsrapporten præciserer, at forskningsrapporten kun udfærdiges efter anmodning fra ansøgeren, og at udfærdigelsen af rapporten kan overlades til enhver myndighed, som den kompetente myndighed, til hvem ansøgningen er indgivet, måtte anse for egnet. Hertil kommer, at medlemsstaterne har mulighed for at gøre udfærdigelse af en forskningsrapport obligatorisk i forbindelse med søgsmål for at gøre brugsmodelrettighederne gældende.

Artikel 17

75. Denne artikel om fortrinsret er formuleret på grundlag af bestemmelserne i artikel 4, stk. A og C, i Pariserkonventionen. Den, som forskriftsmæssigt i en af de medlemsstater, der er part i Pariserkonventionen, har indgivet en ansøgning om brugsmodel eller patent, har i et tidsrum på tolv måneder efter indgivelsen af den første ansøgning fortrinsret til at indgive en brugsmodelansøgning i de øvrige medlemsstater.

Artikel 18

76. Formålet med denne artikel er at sætte en patentanmelder i stand til i løbet af proceduren og i et begrænset tidsrum at indgive en brugsmodelansøgning i den samme medlemsstat sideløbende med patentansøgningen eller i stedet for denne. Denne mulighed bør naturligvis ikke anvendes, når

nogen har påberåbt sig fortrinsret til patentet. I så fald gælder de almindelige bestemmelser om fortrinsret.

Artikel 19

77. I modsætning til patentretten, hvor beskyttelsestiden er tyve år, fastsættes brugsmodellens varighed til seks år at regne fra datoen for indgivelsen af ansøgningen. Varigheden kan forlænges med to efterfølgende perioder på hver to år uden mulighed for forlængelse ud over ti år at regne fra datoen for indgivelsen af ansøgningen. Dette er en væsentlig forskel i forhold til patentet begrundet i de tekniske opfinders kortere levetid og forskellige opfindeshøjde.

Artikel 20

78. Stk. 1 og 2 omhandler de rettigheder, som indrømmes med brugsmodellen, når den beskyttede genstand er en vare eller en proces. Bestemmelserne er formuleret på grundlag af artikel 28, stk. 1, i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder indgået inden for rammerne af WTO-overenskomsten. Stk. 3 omhandler begrænsningerne i brugsmodellens virkninger og er formuleret på grundlag af artikel 27, litra a) og b), i aftalen om EF-patenter. Stk. 4 er formuleret på grundlag af de relevante bestemmelser i artikel 28, stk. 2, i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder, således at rettighedshaveren til en brugsmodel er berettiget til at overdrage den, til at overføre den ved succession samt til at indgå licensaftaler. Stk. 5 er indordnet efter artikel 30 i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder. Medlemsstaterne kan fastsætte begrænsede undtagelser fra de enerettigheder, der indrømmes ved en brugsmodel, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang er i modstrid med den normale udnyttelse af brugsmodellen og ikke er til skade for rettighedshaverens legitime interesser under hensyn til tredjeparters interesser. Endelig fastlægges det i stk. 6, at når en medlemsstats lovgivning tillader anden brug end den, der er tilladt i henhold til stk. 5, uden rettighedshaverens tilladelse (f.eks. i tilfælde af tvangslicenser), skal gældende bestemmelser for patenter vedrørende lignende brug overholdes. Formålet med denne bestemmelse er, at bestemmelserne i artikel 31 i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder skal finde tilsvarende anvendelse på brugsmodeller.

Artikel 21

79. Med denne artikel om konsumtion af rettighederne indføres med stk. 1, det samme princip som omhandlet i artikel 28 i aftalen om EF-patenter. De rettigheder, der er knyttet til en brugsmodel, udstrækker sig ikke til handlinger, der angår en af brugsmodellen dækket vare, efter at varen er

markedsført i EU af rettighedshaveren eller med dennes samtykke. Ved at markedsføre den beskyttede vare i en medlemsstat har rettighedshaveren kunnet udnytte de økonomiske betingelser, der er knyttet til hans eneret, og han har således udtømt sideløbende rettigheder i de øvrige medlemsstater. For at undgå nogen form for misforståelse præciseres det i stk. 2, at princippet om international konsumtion af rettighederne er udelukket, hvorfor de rettigheder, der indrømmes med brugsmodellen, udstrækker sig til handlinger, der angår en af brugsmodellen dækket vare, efter at varen er markedsført uden for EU af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.

Artikel 22

80. Stk. 1 i denne artikel om kumuleret beskyttelse gør det muligt, at en og samme opfindelse, samtidigt eller efterfølgende, kan være genstand for en patentansøgning og en brugsmodelansøgning. Denne kumulerede beskyttelse er især af betydning, når brugeren vil opnå en foreløbig beskyttelse indtil meddelelsen af et patent, når der er tvivl om, hvorvidt opfindelseshøjden er tilstrækkelig til et patent, eller når der ønskes en særlig god sikring gennem to forskellige ordninger for den samme opfindelse. For dog at undgå at stille rettighedshaveren uforholdsmæssigt godt kan medlemsstaterne indføre bestemmelser, hvorefter en meddelt brugsmodel mister sin virkning, når der meddeles og offentliggøres et patent for den samme opfindelse (stk. 2). Hvis medlemsstaterne ikke gør brug af denne mulighed, skal de i det mindste træffe passende foranstaltninger, således at rettighedshaveren i tilfælde af krænkelse af rettighederne ikke kan indlede successive søgsmål i forbindelse med hver af de to ordninger (stk. 3). Formålet med denne bestemmelse er, at forbyde successive søgsmål for at undgå, at rettighedshaveren efter forgæves at have ført sag på grundlag af sit patent kan påberåbe sig brugsmodellen i et nyt søgsmål, eller omvendt.

Artikel 23

81. Denne artikel omhandler brugsmodellens ophør og er udformet på grundlag af de relevante bestemmelser i artikel 50 i aftalen om EF-patenter. Brugsmodellen ophører ved udløbet af det fastsatte tidsrum, hvis rettighedshaveren giver afkald på brugsmodellen, eller hvis en ansøgnings- eller eventuel forskningsafgift ikke er betalt til tiden.

Artikel 24

82. Denne artikel omhandler ugyldighedsgrunde for brugsmodellen og er formuleret på grundlag af de relevante bestemmelser i artikel 56 i aftalen om EF-patenter. For at kunne imødekomme skal ansøgninger om ugyldigkendelse være begrundet med et af følgende forhold: genstanden for brugsmodellen er ikke beskyttbar, brugsmodellen beskriver ikke opfindelsen på en måde, der er tilstrækkelig klar og fyldestgørende til, at en fagmand kan rekonstruere opfindelsen, genstanden for brugsmodellen strækker sig ud over indholdet af ansøgningen, som denne er indleveret, eller den meddelte beskyttelse er blevet udvidet.

Artikel 25

83. Forslaget skal gennemføres i national lovgivning senest den 31. december 1999. Medlemsstaterne skal straks underrette Kommissionen herom. De fastsætter selv de nærmere regler for den henvisning til dette direktiv, der skal være indeholdt i de nationale bestemmelser eller ledsage disse ved offentliggørelsen. Medlemsstaterne fremsender de vedtagne nationale bestemmelser til Kommissionen.

Artikel 26

84. I henhold til denne artikel skal direktivet træde i kraft den tyvende dag efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 191, stk. 1.

Artikel 27

85. I henhold til denne artikel er direktivet rettet til medlemsstaterne, herunder de medlemsstater, som ikke har indført brugsmodebeskyttelse.

FORSLAG

til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om tilnærmelse af retsfor skrifterne om brugsmode lbeskyttelse af opfindelser

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 100A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 B, og

ud fra følgende betragtninger:

Fællesskabet og medlemsstaterne skal i henhold til traktaten sørge for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af fællesskabsindustriens konkurrenceevne er tilstede og navnlig fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling;

tekniske opfindelser spiller for øjeblikket en betydelig rolle, idet de muliggør tilvejebringelse af bedre varer af bedre kvalitet og udviser enten en særlig effektivitet, såsom enkel anvendelse, eller en praktisk eller industriel fordel i forhold til den kendte teknik;

som følge af forskellene mellem medlemsstaterne lovgivninger om brugsmode ller er de samme opfindelser enten ikke beskyttet overalt i Fællesskabet eller ikke beskyttet på samme måde og med samme varighed overalt i Fællesskabet, hvilket ikke er i overensstemmelse med kriterierne for et gennemsigtigt indre marked uden hindringer; for virkeliggørelsen af et velfungerende indre marked er en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger på området derfor nødvendig;

det er i denne henseende vigtigt med alle midler at søge at øge fællesskabsindustriens konkurrenceevne inden for forskning og udvikling;

de små og mellemstore virksomheder spiller en strategisk rolle med hensyn til innovation og hurtig reaktion på markedsændringer;

det er nødvendigt, at virksomhederne, navnlig små og mellemstore virksomheder samt forskere, får stillet et værktøj til rådighed, som er hurtigt og let at evaluere og anvende;

førnævnte aftale; medlemsstaternes øvrige forpligtelser i medfør af denne konvention og denne aftale berøres ikke af nærværende direktiv -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I dette direktiv forstås ved brugsmodel den registrerede rettighed, der indrømmer en eneret til tekniske opfindelser, og som i medlemsstaterne anerkendes under følgende betegnelser:

Belgien	:	Brevet de courte durée/Octrooi van korte duur
Danmark	:	Brugsmodel
Finland	:	Nyttighetsmodellagen
Frankrig	:	Certificat d'utilité
Grækenland	:	Πιστοποιητικό υποδειγματος χρησιμότητας
Irland	:	Short-term patent
Italien	:	Brevetto per modelli di utilità
Nederlandene	:	Zesjarig octrooi
Portugal	:	Modelo de utilidade
Spanien	:	Modelo de utilidad
Tyskland	:	Gebrauchsmuster
Østrig	:	Gebrauchsmuster

Artikel 2

Formål

Nærværende direktiv tager sigte på at tilnærme medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om brugsmodeibeskyttelse.

KAPITEL II

BRUGSMODELLENS ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 3

Beskytbare opfindelser

1. Brugsmodeller meddeles for nye opfindelser, der indebærer en opfinderindsats og kan anvendes industrielt.
2. Navnlig betragtes følgende ikke som opfindelser som defineret i stk. 1:
 - a) opdagelser samt videnskabelige og matematiske teorier og metoder;
 - b) æstetiske frembringelser;
 - c) planer, regler og metoder for samt fremgangsmåder til intellektuel virksomhed, spil eller erhvervsvirksomhed samt edb-programmel;
 - d) metoder til fremlæggelse af information.

Artikel 4

Udelukkelse fra beskyttelse

Brugsmodeller meddeles ikke for:

- a) opfindelser, hvis udnyttelse ville stride mod offentlig orden eller sædelighed, hvilket dog ikke kan begrundes alene med det forhold, at udnyttelse af opfindelsen er forbudt i alle eller en eller flere medlemsstater ved lov eller administrativ forskrift;
- b) opfindelser i form af biologisk materiale;
- c) opfindelser i form af kemiske eller farmaceutiske stoffer eller processer;
- d) opfindelser i form af edb-programmel.

Artikel 5

Nyhed

1. En opfindelse anses for at være ny, hvis den ikke indgår i den kendte teknik.
2. Den kendte teknik omfatter alt, hvad der er blevet almindeligt tilgængeligt gennem skrift, foredrag, udnyttelse eller på anden måde forud for datoen for indgivelsen af brugsmødelansøgningen.
3. Den kendte teknik omfatter også indholdet i andre brugsmødelansøgninger, der er indgivet forud for den i stk. 2 omhandlede dato, og som har givet anledning til en offentliggørelse på denne eller en senere dato.

Artikel 6

Opfinderindsats

I dette direktiv anses en opfindelse for at indebære en opfinderindsats, hvis ansøgeren i brugsmødelansøgningen tydeligt og overbevisende gør rede for, at opfindelsen i forhold til den kendte teknik

- a) enten er særligt effektiv, såsom enkel betjening eller anvendelse,
- b) eller udviser en praktisk eller industriel fordel.

Artikel 7

Industriel anvendelse

1. En opfindelse anses for at kunne anvendes industrielt, hvis genstanden for opfindelsen kan fremstilles eller anvendes i alle former for industrier, herunder landbruget.
2. Kirurgiske og terapeutiske metoder til behandling af mennesker eller dyr samt diagnostiske metoder til anvendelse på mennesker eller dyr anses ikke for opfindelser, der kan anvendes industrielt som defineret i stk. 1.

KAPITEL III

BRUGSMODELANSØGNINGEN

Artikel 8

Betingelser, som ansøgningen skal opfylde

1. Brugsmødelansøgningen skal indeholde:

- a) en anmodning om meddelelse af en brugsmode
 - b) en beskrivelse af opfindelsen
 - c) et eller flere krav
 - d) i givet fald de tegninger, som der eventuelt måtte henvises til i beskrivelsen eller kravene
 - e) et resumé.
2. Brugsmodeansøgningen giver anledning til betaling af en ansøgningsafgift og, i givet fald, en forskningsafgift.

Artikel 9

Indgivningsdato

Indgivningsdatoen for brugsmodeansøgningen er den dato, hvor ansøgeren har fremlagt en dokumentation, som indeholder:

- a) en angivelse af, at der ansøges om en brugsmode
- b) oplysninger til identificering af ansøgeren
- c) en beskrivelse og et eller flere krav.

Artikel 10

Angivelse af opfinderen

Brugsmodeansøgningen skal indeholde en angivelse af opfinderen. Hvis ansøgeren ikke er opfinderen eller ikke er eneopfinder, skal angivelsen indeholde en erklæring om, hvordan og fra hvem retten til brugsmode er erhvervet.

Artikel 11

Opfindelsesenhed

Brugsmodeansøgningen kan kun omfatte en enkelt opfindelse eller en serie indbyrdes forbundne opfindelser, som tilsammen udgør et eneste samlet opfindelseskoncept.

Artikel 12

Beskrivelse af opfindelsen

Opfindelsen skal i brugsmodeansøgningen være så tilstrækkeligt tydeligt og fyldestgørende beskrevet, at en fagmand kan rekonstruere opfindelsen.

Artikel 13

Krav

1. Kravene definerer genstanden for den ansøgte beskyttelse. Kravene skal formuleres præcist og tydeligt samt bygge på beskrivelsen.
2. Antallet af krav skal begrænses til det strengt nødvendige under hensyn til opfindelsens karakter.

Artikel 14

Resumé

Resuméet tjener udelukkende til teknisk information. Det kan ikke anvendes til noget andet formål, herunder vurdering af rækkevidden af den ansøgte beskyttelse eller med henblik på anvendelse af artikel 5, stk. 3.

Artikel 15

Efterprøvning af de formelle betingelser

1. Den kompetente myndighed, til hvilken der indgives en brugsmodelansøgning, efterprøver om brugsmodelansøgningen opfylder de formelle betingelser indeholdt i artikel 8 og 10 og undersøger, om ansøgningen indeholder en beskrivelse og et resumé.
2. Kan indgivningsdatoen ikke godkendes, skal den kompetente myndighed opfordre ansøgeren til på betingelser og inden for en frist, som myndigheden selv fastsætter, at afhjælpe de konstaterede formfejl. Afhjælpes fejlene ikke inden for den fastsatte frist, behandles ansøgningen ikke som en brugsmodelansøgning.
3. Den kompetente myndighed i stk. 1, foretager ikke en prøvning af de betingelser, der er omhandlet i artikel 5 til 7.

Artikel 16

Forskningsrapport

1. Hvis der godkendes en indgivningsdato for brugsmodelansøgningen, og hvis ansøgningen ikke anses for tilbagekaldt, skal den kompetente myndighed, til hvilken ansøgningen er indgivet, på ansøgerens anmodning udfærdige en forskningsrapport om den relevante kendte teknik i forhold til de opstillede krav og under hensyn til beskrivelsen og i givet fald de eksisterende tegninger.
2. Den kompetente myndighed, til hvilken ansøgningen er indgivet, kan overlade udfærdigelsen af forskningsrapporten til enhver anden myndighed, som den måtte anse for egnet til dette formål.
3. Når forskningsrapporten er udfærdiget, meddeles denne til ansøgeren: den ledsages af kopier af alle citerede dokumenter.

4. Medlemsstaterne kan i de bestemmelser, de vedtager for at efterkomme nærværende direktiv, gøre udfærdigelse af en forskningsrapport obligatorisk i tilfælde af søgsmål for at gøre brugsmodelrettighederne gældende.

Artikel 17

Fortrinsret

1. Den, som forskriftsmæssigt i eller for en de medlemsstater, der er part i Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret, har indgivet en ansøgning om brugsmodel eller patent, eller den, til hvem hans ret er overgået, har i et tidsrum på tolv måneder efter indgivelsen af den første ansøgning fortrinsret til at indgive en brugsmodelansøgning for samme opfindelse i en eller flere af de øvrige medlemsstater.
2. Som fortrinsretsbegrundende anerkendes enhver ansøgning, der i henhold til enten den nationale lovgivning i medlemsstaten eller til bilaterale eller multilaterale aftaler er ligestillet med en forskriftsmæssig national ansøgning.
3. Ved forskriftsmæssig national ansøgning forstås enhver ansøgning, som er fyldestgørende for at fastslå datoen for indgivelsen af ansøgningen i den pågældende medlemsstat, uanset det endelige udfald af ansøgningen.

Artikel 18

Intern fortrinsret

1. Den, som forskriftsmæssigt har indgivet en ansøgning om patent, har i et tidsrum på tolv måneder fortrinsret til at indgive en brugsmodelansøgning for samme opfindelse, medmindre nogen allerede har påberåbt sig fortrinsret til en patentansøgning.
2. Bestemmelserne i artikel 17, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

KAPITEL IV

BRUGSMODELLENS VIRKNINGER

Artikel 19

Beskyttelsens varighed

1. Brugsmodellens varighed er seks år at regne fra datoen for indgivelsen af ansøgningen.
2. Rettighedshaveren kan seks måneder forud for udløbet af det i stk. 1, omhandlede tidsrum indgive en ansøgning om toårig forlængelse af brugsmodellen til den kompetente myndighed.

3. Rettighedshaveren kan seks måneder forud for udløbet af det i stk. 2, omhandlede tidsrum indgive en ansøgning om en anden og sidste forlængelse af beskyttelsestiden, dog højst i to år.
4. Brugsmodeibeskyttelsesens varighed kan under ingen omstændigheder overstige ti år at regne fra datoen for indgivelsen af ansøgningen.

Artikel 20

Rettighederne

1. Når genstanden for brugsmodeillen er en vare, indrømmes rettighedshaveren med den registrerede brugsmodeil ret til at forhindre tredjeparter i uden rettighedshaverens samtykke at fremstille, anvende, udbyde eller sælge den pågældende vare eller at importere den med henblik derpå.
2. Når genstanden for brugsmodeillen er en proces, indrømmes rettighedshaveren med den registrerede brugsmodeil ret til at forhindre tredjeparter i uden rettighedshaverens samtykke at anvende processen og at anvende, udbyde eller sælge i hvert fald den vare, der direkte opnås ved denne proces, eller at importere den med henblik derpå.
3. De rettigheder, der er knyttet til brugsmodeillen i henhold til stk. 1 og 2, udstrækker sig ikke til:
 - a) handlinger, der er udført inden for private rammer eller til ikke-erhvervsmæssige formål;
 - b) handlinger, der er udført i forsøgsøjemed i forbindelse med den beskyttede genstand.
4. Rettighedshaveren er berettiget til at overdrage brugsmodeillen eller overføre den ved succession eller til at indgå licensaftaler.
5. Medlemsstaterne kan fastsætte begrænsede undtagelser fra de enerettigheder, der indrømmes ved en brugsmodeil, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang er i modstrid med den normale udnyttelse af brugsmodeillen og ikke i urimeligt omfang er til skade for rettighedshaverens legitime interesser under hensyn til tredjeparters interesser.
6. Når en medlemsstats lovgivning tillader anden brug af genstanden for en brugsmodeil uden rettighedshaverens tilladelse, herunder brug fra regeringens side eller fra tredjeparters side med regeringens tilladelse, skal gældende bestemmelser for patenter vedrørende lignende brug overholdes.

Artikel 21

Konsumtion af rettighederne i Fællesskabet

1. De rettigheder, der er knyttet til en brugsmodeil, udstrækker sig ikke til handlinger, der angår en af brugsmodeillen dækket vare, efter at varen er bragt i

omsætning i Fællesskabet af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.

2. De rettigheder, der er knyttet til en brugsmode, udstrækker sig derimod til handlinger, der angår en af brugsmodeellen dækket vare, efter at varen er bragt i omsætning uden for Fællesskabet af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.

KAPITEL V

KUMULERET BESKYTTELSE, OPHØR OG UGYLDIGHED

Artikel 22

Kumuleret beskyttelse

1. En og samme opfindelse kan, samtidigt eller efterfølgende, være genstand for en patentansøgning og en brugsmodeansøgning.
2. Medlemsstaterne kan indføre bestemmelser, hvorefter en meddelt brugsmode mister sin virkning, når der meddeles og offentliggøres et patent for den samme opfindelse.
3. Hvis medlemsstaterne ikke gør brug af den mulighed, der er omhandlet i stk. 2, træffer de passende foranstaltninger, således at rettighedshaveren i tilfælde af krænkelse af rettighederne ikke kan indlede successive søgsmål i forbindelse med hver af de to beskyttelsesordninger.

Artikel 23

Ophør

Brugsmodeellen ophører:

- a) ved udløbet af det tidsrum, der er fastsat i artikel 19;
- b) hvis rettighedshaveren giver afkald på brugsmodeellen;
- c) hvis de afgifter, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, ikke er betalt til tiden.

Artikel 24

Ugyldighed

1. For at kunne imødekommes skal ansøgninger om ugyldigkendelse være begrundet med et af følgende forhold:
 - a) genstanden for brugsmodeellen er ikke beskyttbar efter bestemmelserne i artikel 3 til 7 i nærværende direktiv;

- b) brugsmodellen beskriver ikke opfindelsen på en måde, der er tilstrækkelig klar og fyldestgørende til, at en fagmand kan rekonstruere opfindelsen;
 - c) genstanden for brugsmodellen strækker sig ud over indholdet af ansøgningen, som denne er indleveret;
 - d) den meddelte beskyttelse er blevet udvidet.
2. Hvis ugyldighedsgrundene kun angår en del af brugsmodellen, afsiges ugyldigkendelsen i form af en tilsvarende begrænsning af brugsmodellen. Begrænsningen kan finde sted ved en ændring af kravene, beskrivelsen eller tegningerne.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 25

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 31. december 1999. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager de i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de nationale bestemmelser, som de vedtager på det område, der er omhandlet i direktivet.

Artikel 26

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 27

Modtagere

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om brugsmodelbeskyttelse af opfindelser

BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

Foranstaltningen har til formål at fremme virksomhedernes, navnlig SMV's, konkurrenceevne og fremme innovationen gennem en tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om brugsmodelbeskyttelse samt indførelse af en sådan beskyttelse i de medlemstater, der endnu ikke har indført en sådan.

Foranstaltningen har ingen finansiel indvirkning på Fællesskabets budget.

**FORSLAGETS KONSEKVENSER FOR
VIRKSOMHEDERNE,
HERUNDER ISÆR SMÅ OG MELLEMLISTORE
VIRKSOMHEDER (SMV)**

1. HVORFOR ER DER BEHOV FOR EN EF-LOVGIVNING PÅ OMRÅDET?

For på EF-plan at harmonisere medlemsstaternes bestemmelser om brugsmodebeskyttelse og indføre sådanne i de medlemsstater, som endnu ikke har indført sådanne, med sigte på følgende målsætninger:

- a) forbedre det indre marked for varer frembragt af især mindre opfindelser af teknisk karakter ved at sikre deres frie bevægelighed
- b) forhindre de konkurrenceforvridninger, som for øjeblikket gør sig gældende for de SMV, der søger at innovere
- c) sikre samtlige virksomheder og selvstændige opfindere en bedre beskyttelse af deres tekniske opfindelser gennem en tilnærmelse af de nationale lovgivninger på området
- d) forbedre den europæiske industris konkurrenceevne ved at styrke den europæiske forskning.

2. HVILKE SEKTORER BERØRES AF FORSLAGET?

I princippet berøres samtlige industrier. En række rundspørger blandt erhvervslivets aktører viser imidlertid, at de mest berørte sektorer er maskinindustrien, elektroindustrien, finmekanik og optik samt bilindustrien. Derimod vil forslaget ikke berøre en række andre sektorer, som den kemiske sektor og medicinalindustrien, og det på deres egen anmodning.

De SMV, som i særlig grad vil blive berørt af forslaget, er de SMV, der beskæftiger sig med teknisk innovation.

3. HVILKE FORANSTALTNINGER SKAL VIRKSOMHEDERNE TRÆFFE I HENHOLD TIL FORSLAGET?

Brugsmodebeskyttelsen meddeles de virksomheder, som ansøger herom, når blot betingelserne er opfyldt. Ansøgninger om brugsmode skal indgives til de kompetente myndigheder (i praksis de nationale patentkontorer). Der skal betales en ansøgningsafgift, som fastsættes af medlemsstaternes kompetente myndigheder.

4. **HVILKE ØKONOMISKE VIRKNINGER FORVENTES FORSLAGET AT FÅ?**

a) For beskæftigelsen?

Harmoniseringen af de nationale bestemmelser for brugsmodebeskyttelse vil motivere de innoverende virksomheder til at opretholde, endog øge, deres investeringer i forskning og udvikling. Harmoniseringen vil bidrage til indførelsen af hensigtsmæssige retlige rammer for beskyttelsen af innovationen, navnlig af tekniske opfindelser, og vil derfor have gunstig indvirkning på beskæftigelsen, hovedsageligt inden for forskning.

b) For investeringerne og oprettelsen af nye virksomheder?

Harmoniseringen af brugsmodebeskyttelsen skulle kunne give de berørte virksomheder en langt større sikkerhed for at kunne dække deres omkostninger og vil motivere dem til at investere. Patentet er det bedste middel til at fremme forskningen, og det er klart, at brugsmode, som supplerer patentet navnlig for mindre opfindelser af teknisk karakter, vil kunne motivere til forskning i industrien.

c) For virksomhedernes konkurrenceevne?

Som et resultat af harmoniseringen vil navnlig SMV og de selvstændige opfindere ikke længere stå over for forskelle mellem medlemsstaternes beskyttelsesordninger, hvilket vil begrænse behovet for juridisk og ejendomsretlig rådgivning. Det vil kunne løse ellers ofte uoverkommelige administrative og finansielle vanskeligheder. Virksomhedernes innovationsevne frigøres således, hvilket vil styrke deres konkurrencemæssige stilling, såvel i EU som internationalt.

5. **INDEHOLDER FORSLAGET FORANSTALTNINGER, DER TAGER HØJDE FOR SMV'ERNES SÆRLIGE SITUATION?**

Forslagets foranstaltninger er særligt rettet mod SMV for især at forbedre deres konkurrenceevne ved at nedbringe deres omkostninger til retlig beskyttelse af opfindelser og for at fremme teknisk innovation på SMV-niveau.

6. **HØRING AF DE BERØRTE KREDSE**

Kommissionen udarbejdede og offentliggjorde i juli 1995 en grønbog om brugsmodebeskyttelse i det indre marked¹⁷. Kommissionen modtog nær ved 90 besvarelser fra samtlige berørte erhvervskredse. Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg har ligeledes haft lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger¹⁸. Kommissionen har endvidere tilrettelagt en mundtlig høring af

¹⁷ KOM(95) 370 endelig udg. af 19.7.1995.

¹⁸ Europa-Parlamentet: dok. PE 214.304/endelig udg. af 26.6.1996; ØSU: dok. CES 1372/95 af 26.2.1996.

europæiske erhvervs sammenslutninger den 23. september 1996 og et møde med medlemsstaternes eksperter den 4. november 1996 for at indsamle deres synspunkter om spørgsmålet.

ISSN 0254-1459

KOM(97) 691 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

01 05 06 10

Katalognummer : CB-CO-97-715-DA-C

ISBN 92-78-29146-3

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg